

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

VERSLAG (BRUGEL-VERSLAG-20250915-134)

betreffende het overleg over het ontwerp van een nieuwe
tariefmethodologie voor VIVAQUA voor de periode 2027-2031

15/10/2025

VERSIE VOOR OPENBARE RAADPLEGING

Inhoudsopgave

I Rechtsgrondslag	3
2 Geschiedenis van de procedure	3
3 Standpunt van BRUGEL ten aanzien van de gedetailleerde opmerkingen van VIVAQUA over de belangrijkste onderwerpen	4
3.1 Toegestane financieringsmarge	4
3.2 Oninbare bedragen	5
3.3 Wijziging van de tariefstructuur	7
3.4 Facturering van grondwaterverlaging	10
3.5 Structurering en geleidelijke organisatie van informatieverzoeken	14
3.6 Verzoek om een zo stabiel mogelijk tarieftraject	15
3.7 Subsidies – tijdstip van boeking	16
3.8 Voorzieningen - vereffening	17
3.9 Riothermie	18
3.10 Hydria – heropening van de methodologie	19
"Impact van een reorganisatie van de watersector	20
3.11 Stimulansen voor de renovatie van het rioleringsnetwerk	21
3.12 Efficiëntiefactor	23
3.13 Prestatiegerichte regulering – verzoek om een bonus voor energiebeheer en een bonus voor dynamisch schuldbeheer	24
4 Standpunt van BRUGEL ten aanzien van de specifieke opmerkingen van VIVAQUA	28
4.1 Billijke marge	28
4.2 Herziening van het totale niet-systematische inkomen	28
5 Antwoorden van BRUGEL op de opmerkingen over het motiveringsrapport en de technisch-economische indicatoren	30
6 Bijlage	31

I Rechtsgrondslag

De ordonnantie van 20 oktober 2006 betreffende de vaststelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt in artikel 39/1, §3 dat:

"§ 3. De raadpleging van de waterbeheerders ... gebeurt volgens een procedure die in onderling overleg wordt vastgesteld op basis van een expliciete, transparante en niet-discriminerende overeenkomst."

De overeenkomst¹ tussen BRUGEL en VIVAQUA bepaalt met name dat:

"Het ontwerp van de tariefmethodologie, indien nodig gewijzigd op basis van de opmerkingen van VIVAQUA, wordt overeenkomstig artikel 39/1, §4, ter raadpleging voorgelegd aan het Comité van gebruikers van BRUPARTNERS voor een periode van minimaal 30 dagen.

Naast de raadpleging van de wettelijk voorziene organen zal BRUGEL het ontwerp van de methodologie ook ter openbare raadpleging voorleggen.

Na analyse van de verschillende opmerkingen uit de verschillende raadplegingen stelt BRUGEL het raadplegingsverslag op, waarin het advies van het gebruikerscomité en BRUPARTNERS wordt opgenomen, evenals het standpunt van BRUGEL ten aanzien van de geformuleerde opmerkingen.

BRUGEL zal de tariefmethodologie in principe uiterlijk op 30 november 2025 en idealiter op 20 december 2025 goedkeuren.

2 Geschiedenis van de procedure

Op 2 september 2025 heeft de raad van bestuur van BRUGEL het ontwerp van de methodologie met betrekking tot het reguleringsmodel en het regulerend kader goedgekeurd.

Op 4 september 2025 heeft BRUGEL een ontwerp van deze methodologie ter officiële raadpleging aan VIVAQUA bezorgd.

Het formele advies van VIVAQUA over het ontwerp van de methodologie moest idealiter binnen 30 kalenderdagen na ontvangst worden doorgegeven.

Het formele advies van VIVAQUA over het ontwerp van de methodologie werd ontvangen op 25 september 2025.

De raad van bestuur van BRUGEL heeft dit overlegverslag en de aanpassingen aan de methodologie op 15 oktober 2025 goedgekeurd.

Dit verslag beoogt een antwoord te geven op alle officiële opmerkingen van VIVAQUA en, indien nodig, de methodologieën aan te passen die vervolgens zullen worden voorgelegd aan BRUPARTNERS, de Raad van Gebruikers en ter openbare raadpleging.

De definitieve methodologie zal alle opmerkingen bevatten die tijdens de overleg- en raadplegingsfasen zijn ontvangen.

Het advies van VIVAQUA- s opgenomen in de bijlage bij dit rapport.

¹ <http://brugel.brussels/publication/document/notype/2024/fr/Accord-VIVAQUA-2026.pdf>

3 Standpunt van BRUGEL ten aanzien van de gedetailleerde opmerkingen van VIVAQUA over de belangrijkste onderwerpen

BRUGEL stelt vast dat het advies van VIVAQUA over het ontwerp van de tariefmethodologie 2027-2031 geen algemene opmerkingen bevat, maar systematisch betrekking heeft op specifieke punten van de toegezonden documenten en in het bijzonder op de tekst van de tariefmethodologie.

3De structuur van dit hoofdstuk van VIVAQUA is gebaseerd op het door VIVAQUA toegezonden document, dat zelf de opmerkingen weergeeft in de volgorde van de inhoudsopgave van de oorspronkelijk toegezonden tariefmethodologie.

3.1 Toegestane financieringsmarge

VIVAQUA

Het doel van het MFC-mechanisme is VIVAQUA in staat te stellen haar eigen vermogen te vergroten om haar investeringen te kunnen financieren, waardoor het beroep op schulden wordt verminderd en haar balansstructuur wordt verbeterd.

In zijn huidige vorm maakt de MFC Max het echter niet mogelijk om dit doel te bereiken, aangezien bij gebrek aan dotaties of subsidies (bestemd voor de versterking van het eigen vermogen of de naleving van de EIB-ratio's) de toename van de schuldenlast van de onderneming automatisch leidt tot een negatief MFC Max-bedrag of de toekenning van enig MFC-bedrag over de gehele tariefperiode verhindert.

Bijgevolg is VIVAQUA zonder jaarlijkse dotatie enerzijds niet zeker of het schulden kan aangaan om zijn businessplan te financieren, maar anderzijds zou het bedrijf, zelfs als dat wel het geval zou zijn, zijn EIB-ratio's niet meer naleven gedurende de volledige volgende tariefperiode 2027-2031.

Om VIVAQUA MFC te kunnen toekennen, moet de formule waarschijnlijk enigszins worden herzien, en dit op een logische manier, rekening houdend met het gebruiksdoel ervan, namelijk de financiering van investeringen.

De huidige formule bepaalt dat het totale bedrag van de afschrijvingen wordt afgetrokken van het bedrag van de investeringen, terwijl deze afschrijvingen ook de afschrijving van de 'Hydralis-pensioenlening' ten bedrage van 9,7 miljoen euro per jaar omvatten. De aard zelf van deze afschrijving, die volledig losstaat van de investering, zou de uitsluiting ervan uit de berekeningsbasis van de MFC Max rechtvaardigen.

Indien deze oplossing zou worden goedgekeurd, zouden de toegestane MFC Max-bedragen VIVAQUA in staat stellen om bij te dragen aan de financiering van haar investeringen, haar eigen vermogen te verbeteren en tegelijkertijd te voldoen aan de EIB-ratio's gedurende vrijwel de gehele tariefperiode.

Hierdoor zou ook de gearing van de onderneming worden verbeterd. Het principe van de voorwaardelijkheid van de toekenning van MFC aan een beperkte verbetering van de gearing (maximaal -10 %) hoeft niet te worden aangepast.

VIVAQUA verzoekt dan ook om herziening van de MFC-formule, zoals hierboven voorgesteld.

BRUGEL

BRUGEL herinnert eraan dat de BEI-ratio's of andere specifieke contractuele elementen van een contract van VIVAQUA in geen geval een doel vormen dat met deze methodologie moet worden bereikt.

De MFC is een overgangsmaatregel die VIVAQUA in staat stelt een deel van haar investeringen met eigen middelen te financieren, binnen een limiet van verbetering van de gearing die is vastgesteld op een vermindering van 10% daarvan, zoals gespecificeerd in de methodologie. **BRUGEL merkt op dat VIVAQUA altijd kan profiteren van een hogere MFC als VIVAQUA besluit zijn investeringsplan uit te breiden; op die manier beschikt VIVAQUA over een direct middel om de EIB-ratio's na te leven (binnen de limiet van de bovengenoemde verbetering van de gearing met 10%).**

BRUGEL deelt echter de opmerking van VIVAQUA dat het niet relevant is om de afschrijvingen van de "Hydralis-pensioenen"-lening mee te nemen in de financiering van de investeringen. BRUGEL benadrukt echter dat de formule van de "MFC max" niet mag worden gewijzigd, aangezien in de definitie van de afschrijvingen waaruit deze bestaat, duidelijk wordt vermeld dat het gaat om "afschrijvingen op investeringen". Om elke dubbelzinnigheid te vermijden, werd echter een voetnoot toegevoegd om duidelijk te bevestigen dat de afschrijvingen op de Hydralis-lening worden uitgesloten.

Ten slotte verduidelijkt BRUGEL dat de MFC max in geen geval negatief mag zijn. De methodologie is in die zin aangevuld.

3.2 Oninbare bedragen

VIVAQUA

Het standaardpercentage van toegestane oninbare vorderingen is vastgesteld op 4%, een waarde die voortvloeit uit de analyse die in 2024 door SIA Partners is uitgevoerd. Dit percentage kan op initiatief van VIVAQUA worden herzien, maar mag niet worden verhoogd tot meer dan 5%.

VIVAQUA verzoekt om de afschaffing van deze limiet, die in de methodologie is opgenomen om redenen die hoofdzakelijk losstaan van een verslechtering van de macro-economische situatie of andere beperkingen die een negatieve invloed hebben op de daadwerkelijke betaling van waterfacturen, zoals bijvoorbeeld het verbod op afsluitingen voor huishoudelijke gebruikers.

Wij begrijpen dat het principe van deze limiet voornamelijk voortkomt uit twijfel over de kwaliteit van de klantendatabase, wat zou betekenen dat, zelfs als de facturen correct en binnen de gestelde termijn worden opgesteld, een aanzienlijk deel van de onbetaalde facturen te wijten zou kunnen zijn aan een foutieve adressering.

Om deze reden zou VIVAQUA graag zien dat deze beperking wordt opgeheven, zodat het percentage dat daadwerkelijk wordt berekend volgens de SIA Partners-methodologie, kan worden gebruikt als percentage van de toegestane oninbare vorderingen.

Daartoe verbindt VIVAQUA zich ertoe om het percentage teruggestuurde facturen mee te delen en de evolutie ervan in de tijd op te volgen, om Brugel alle zekerheid te bieden over de kwaliteit van de adressering van de facturen.

Dit onderwerp lijkt ons essentieel in een macro-economische context die voortdurend verslechtert en waarin de wateronzekerheid in RBC steeds groter wordt.

Om dezelfde redenen zou de bovengrens van 7 % voor het totale percentage oninbare vorderingen idealiter moeten worden herzien en gelijkgesteld aan het percentage toegestane oninbare vorderingen, verhoogd met 3 %.

Het vaststellen van een definitief plafond voor het percentage oninbare vorderingen in de methodologie is des te minder zinvol omdat Brugel over verschillende middelen beschikt om in te grijpen als het van mening is dat het door VIVAQUA meegedeelde percentage oninbare vorderingen onredelijk is. Deze verschillende middelen worden uiteengezet in punt 19 Beoordeling van de redelijkheid van het totale inkomen.

VIVAQUA wenst zich het recht voor te behouden om een hoger percentage oninbare vorderingen in de tarieven op te nemen op basis van objectieve gegevens en indien de realiteit dit rechtvaardigt, zowel op het moment van de indiening van het tariefvoorstel als tijdens de tariefperiode die loopt tot 2031.

VIVAQUA verzoekt daarom om de afschaffing van het plafond voor oninbare bedragen en de herziening van de bovengrens voor de totale afwijzing van oninbare bedragen, maar verbindt zich ertoe om op gestructureerde wijze te communiceren over de evolutie van het percentage teruggestuurde facturen wegens adresfouten.

BRUGEL

BRUGEL herinnert VIVAQUA eraan dat het percentage oninbare vorderingen dat is vastgesteld op 4% van de gefactureerde bedragen over de periode 2022-2026 naar aanleiding van de door SIA Partners uitgevoerde studie, een "best estimate" is die een normale factureringscontext weerspiegelt (op basis van bepaalde criteria), maar zonder dat er sprake is van een normale incassocontext. Een van de conclusies van deze studie is dat dit percentage opnieuw moet worden geëvalueerd op basis van geactualiseerde informatie, met voldoende afstand, en in een incassocontext die voldoet aan de beste praktijken. Hoewel BRUGEL van VIVAQUA informatie heeft ontvangen waaruit blijkt dat sinds juli 2025 een volledige invorderingsprocedure wordt gevolgd (d.w.z. een procedure die loopt van het versturen van een aanmaning tot de invordering door een gespecialiseerd extern bureau), zal het nodige overzicht om een normale invorderingscontext te beoordelen waarschijnlijk niet beschikbaar zijn op het moment dat VIVAQUA in 2026 het oorspronkelijke tariefvoorstel voor 2027-2031 indient. De boekhoudregels van VIVAQUA voor de overboeking van onzekere vorderingen naar oninbare vorderingen voorzien in namelijk een termijn van drie jaar vanaf de datum van uitgifte van de factuur.

Deze vaststelling van een gebrek aan perspectief op een normale incassocontext die de beste praktijken respecteert, in combinatie met de door VIVAQUA genoemde constatering dat de kwaliteit van de database onzeker is, heeft BRUGEL ertoe aangezet een absolute limiet van 5% in te voeren, zodat de exploitant bij het lezen van de methodologie geen ongerechtvaardigde verwachtingen koestert over de ontwikkeling van het percentage oninbare vorderingen. **BRUGEL is overigens van mening dat het huidige percentage van 4% op korte termijn zou moeten dalen, aangezien het bijvoorbeeld bijna het dubbele is van het werkelijke percentage in Wallonië (2,14% in 2023)².**

Wat betreft het verzoek om de oninbaarheidsgraad tijdens de periode te kunnen herzien, wijst BRUGEL VIVAQUA erop dat de methodologie voorziet in een clause voor het indienen van een geactualiseerd tariefvoorstel in uitzonderlijke omstandigheden. VIVAQUA heeft deze clause overigens gebruikt om in 2026 een geactualiseerd tariefvoorstel in te dienen, gemotiveerd door een aanzienlijke stijging van de beste schatting van de oninbare bedragen in een korte periode. VIVAQUA zou in voorkomend geval een geactualiseerd tariefvoorstel kunnen indienen op basis van hetzelfde criterium, dat BRUGEL zou kunnen aanvaarden of weigeren, zoals voorzien in de methodologie.

Om de herziening van het plafond in uitzonderlijke omstandigheden (bijvoorbeeld een extreme stijging van de oninbare vorderingen in het kader van een oorlog) niet te beperken, stemt ermee in om te schrappen BRUGEL de vermelding van het plafond van 5% , wijst er tegelijkertijd op dat het standaardpercentage van 4% maar a priori een

² Zie Barometer van de wateronzekerheid in Wallonië – stand van zaken 2024, gepubliceerd door Aquawal

absoluut maximum vormt voor BRUGEL . Op basis van de beschikbare gegevens beschikt BRUGEL momenteel niet over voldoende elementen om een hoger percentage oninbare vorderingen als redelijk te beschouwen.

BRUGEL verzoekt bovendien eenom de ontwikkeling van reporting . Dit rapport moet minimaal de volgende elementen bevatten:

- gemiddelde termijn voor het bijwerken van de database na een verhuizing en/of verandering van eigenaar;
- aantal facturen dat is teruggestuurd vanwege een onjuist adres of onjuiste eigenaar;
- aantal ontdekte foutieve facturen;
- aantal telefoontjes in verband met een factureringsfout;
- aantal klachten in verband met factureringsfouten;
- gemiddelde verwerkingstijd van een factuurcorrectie;

Anderzijds wenst dat , BRUGEL VIVAQUA uitvoert (eventueel met een speciaal daarvoor bestemd budget in zijn tariefvoorstel) en een audit van de facturatie-database uitvoertontwikkelt en een dashboard waarmee een aantal indicatoren, naast de hierboven vermelde, periodiek (bijvoorbeeld driemaandelijks) kan worden opgevolgd. Deze audit zou idealiter moeten worden binnen twee jaar na de publicatie van de methodologie uitgevoerd.

Ten slotte heeft BRUGEL in zijn advies over wijzigingen in de OCE het voorstel gedaan dat het Gewest een deel van de onbetaalde rekeningen dekt met een subsidie, als gevolg van de economische impact van de politieke beslissing om het afsluiten van water en het verminderen van het debiet voor huishoudelijke gebruikers te verbieden.

3.3 Wijziging van de tariefstructuur

VIVAQUA

De wijzigingen die door de tariefmethodologie worden opgelegd met betrekking tot de facturering van gemengde gebouwen en de installatie van een afzonderlijke meter voor elke niet-huishoudelijke gebruiker in een gemengd gebouw, in combinatie met het voorstel tot herziening van de vaste termijn en het verzoek om een rechtvaardiging van het verschil tussen huishoudelijke en niet-huishoudelijke tarieven, vereisen een grondige analyse binnen VIVAQUA, maar kunnen bovendien belangrijke structurele werkzaamheden in de gebouwen vereisen, met aanzienlijke kosten ten laste van de gebruikers (en met hun instemming).

Er is een technische analyse van de situatie van gemengde gebouwen nodig om een correcte raming te kunnen maken van de kosten voor het scheiden van de meters. Bovendien moeten alle mogelijkheden op het vlak van de tariefstructuur worden geanalyseerd, met inbegrip van de mogelijkheden die geen fysieke scheiding van de meters vereisen om een correcte facturering te verkrijgen.

Elke wijziging van de tariefstructuur moet gebaseerd zijn op een grondige kennis van de verschillende componenten en hun toepassingsgebied, maar moet ook op een geprogrammeerde en geteste manier kunnen worden vertaald in de IT-tools, zonder enig operationeel risico.

Gezien de nog lopende correcties, maar ook de geplande upgrades van onze IT-systemen, en gezien de noodzaak om na te denken over een toekomstig tariefstructuurmodel dat aan de verschillende beoogde doelstellingen voldoet, verzoekt VIVAQUA om een afwijking van de invoering van een nieuwe

tariefstructuur en om uitstel van de invoering ervan tot 2030, een datum die nog moet worden bevestigd.

Ondertussen zal de situatie van de 'gemengde gebouwen' worden geanalyseerd en, indien de situatie het toelaat, geleidelijk worden geïmplementeerd, maar pas na voorlegging aan en goedkeuring door Brugel van 1. de bijbehorende investeringsbegroting en 2. de termijnen en andere wettelijke en technische beperkingen die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de daadwerkelijke implementatie ervan.

VIVAQUA wenst een beroep te doen op de afwijking van de tariefstructuur zoals voorgeschreven in sectie 14 en zal in 2028 een stappenplan voorstellen om aan de verzoeken van Brugel te voldoen. De concretisering van dit stappenplan kan meerdere jaren in beslag nemen.

VIVAQUA verzoekt daarom om de definitieve datum van uitvoering vast te stellen in kennis van de uit te voeren analyses en in samenwerking met Brugel.

BRUGEL

BRUGEL neemt nota van het verzoek om afwijking van VIVAQUA en van de technische complexiteit van de facturering van gemengde gebouwen en de evolutie van de tariefstructuur. BRUGEL kan echter niet instemmen met een algemene uitstel van de herziening van de tariefstructuur tot 2030.

Wat gemengde gebouwen betreft, lijkt het bijvoorbeeld ondenkbaar dat aan het einde van de eerste reguleringsperiode bepaalde huishoudelijke gebruikers tegen het niet-huishoudelijke tarief worden gefactureerd. Als gevolg van deze situatie dragen huishoudelijke gebruikers de last van oninbare vorderingen van bedrijven die niet willen betalen en voor wie VIVAQUA het water niet afsluit omdat het gebouw gemengd is...

Er kunnen bijvoorbeeld factureringsproblemen ontstaan:

- Facturering die soms gebaseerd is op het aantal meters in een gebouw, soms op het aantal woningen, zonder duidelijke transparantie.
- Facturering van huishoudelijke gebruikers tegen het niet-huishoudelijke tarief
- ...

BRUGEL wijst erop dat het momenteel onmogelijk is om de tarieven perfect af te stemmen op de huidige tariefstructuur vanwege een gebrek aan gegevens:

- Het ontbreken van een database met het aantal woningen en de metergrootte, waardoor het onmogelijk is om de inkomsten uit het vaste tarief nauwkeurig te begroten;
- Het ontbreken van een database met betrekking tot de vermenigvuldigingscoëfficiënt die wordt toegepast op de meterpoort voor de facturering van niet-huishoudelijke verbruikers.

Wij herinneren eraan dat VIVAQUA zich tijdens de voorbereidende fase (in juni 2025) akkoord had verklaard met de volgende aanpak:

- Vivaqua had aangekondigd dat het tegen september 2025 een tariefsimulator zou kunnen leveren;
- Het ontwerp van de methodologie dat ter overleg aan Vivaqua zou worden voorgelegd, zou flexibel zijn wat betreft de verschillende mogelijkheden voor tariefstructuren (verschil tussen

huishoudelijk en niet-huishoudelijk, facturering op basis van de metergrootte of andere alternatieven, gewicht van de vaste term in de factuur, enz.);

- Tijdens het officiële overleg zou Vivaqua een standpunt innemen over een tariefstructuur;
- Brugel zou zijn methodologie, die ter openbare raadpleging wordt voorgelegd, aanpassen op basis van de door Vivaqua verstrekte informatie;
- Deze aanpak zou ook een aanpassing van de algemene voorwaarden van Vivaqua mogelijk maken.

→ **BRUGEL** betreurt het gebrek aan visie en het onvermogen van **VIVAQUA** om over een dergelijk simulatie- en -instrument te beschikken en daardoor geen essentiële elementen te kunnen doorgeven die nuttig zijn voor een optimale kalibratie van de tarieven. **BRUGEL** kan niet langer aanvaarden dat een industrieel bedrijf als **VIVAQUA** niet over een correcte factureringsbasis beschikt. Voor **BRUGEL** moet een correcte facturering van de tarieven aan de gebruikers een prioriteit zijn voor een exploitant die met financiële problemen wordt geconfronteerd, zoals **VIVAQUA**.

Indien het tariefvoorstel gebaseerd zou zijn op onvoldoende onderbouwde gegevens – met name door een gebrek aan voldoende informatie – moeten bij de beoordeling ervan twee opties worden overwogen:

- ofwel de motivering van **VIVAQUA** als onvoldoende beschouwen en in voorkomend geval het tariefvoorstel afwijzen. **BRUGEL** zal goedkeuren in voorkomend geval de overgangstarieven, op basis van de laatst goedgekeurde tarieven.
- ofwel **BRUGEL** aanvaardt een tariefvoorstel dat gebaseerd is op onvoldoende gemotiveerde elementen.

VIVAQUA In beide gevallen verzoekt om **BRUGEL** een ambitieuze en bindende routekaart voor te leggen, waarin wordt geïntroduceerd een tariefstructuur die gebaseerd is op objectieve informatie. Deze toekomstige tariefstructuur moet van toepassing zijn uiterlijk op 1 januari 2028.

De datum die voor de invoering van deze nieuwe tariefstructuur wordt vastgesteld, zal als bindend worden beschouwd, met de mogelijkheid om administratieve sancties op te leggen in geval van niet-naleving.

BRUGEL eist minimaal het dat deze routekaart volgende omvat:

- a) Een robuuste factureringsdatabase (volume per type gebruiker, factureringsunit van de vaste termijn voor zowel huishoudelijke als niet-huishoudelijke gebruikers, enz.);
- b) Een duidelijke en ambitieuze visie van Vivaqua met betrekking tot gemengde gebouwen;
- c) Een gedetailleerd tijdschema voor de uitvoering, indien nodig vergezeld van aangepaste algemene voorwaarden;
- d) Een simulator waarmee verschillende tariefparameters kunnen worden getest
- e) Een reflectie over de kalibratie en facturering van de termijnvaste.
- f) De moeilijkheden en risico's geïdentificeerde operationele

3.4 Facturering van grondwaterverlaging

VIVAQUA

Indien er geen facturering plaatsvindt voor grondwaterverlaging, zal Brugel het verlies aan inkomsten compenseren door de tariefsaldi te corrigeren met een bedrag dat gelijk is aan de niet-gefactureerde volumes, vermenigvuldigd met het niet-huishoudelijke tarief.

VIVAQUA is uiteraard niet gekant tegen de facturering van grondwaterverlaging, maar stuit op juridische en praktische problemen.

Op juridisch vlak vallen exploitanten van grondwaterverlagingsinstallaties voortaan weliswaar onder de definitie van zelfproducent, maar is het toch betwistbaar om hen een tarief voor de zuivering van "afvalwater" aan te rekenen. Wettelijk gezien heeft de openbare dienstverleningstaak van VIVAQUA op het vlak van zuivering namelijk betrekking op de zuivering van "afvalwater" (art. 17, § 3, OCE). Evenzo wordt verondersteld dat zelfproducenten gebruik maken van de openbare zuiveringsdiensten voor de zuivering van "afvalwater" (art. 36, § 4, OCE). In dezelfde zin geeft de passage in het commentaar bij artikel 5, 57°, van de OCE (definitie van het contract voor saneringsdiensten) duidelijk aan dat het erom gaat "ervoor te zorgen dat dit volume verdeeld en gebruikt water daadwerkelijk door een derde (in de meeste gevallen de SBGE3) wordt gezuiverd alvorens het in het milieu wordt geloosd" en dat "deze zelfproducenten en gebruikers van water uit het tweede circuit zijn namelijk verplicht bij te dragen in de kosten van de rioleringsdienst die voor hen wordt verleend".

In het geval van grondwaterverlaging, zoals in deze zaak, levert VIVAQUA echter geen zuiveringsdiensten, aangezien het water dat in het rioolnetwerk wordt geloosd geen afvalwater of gebruikt water is, maar water dat uit het grondwater wordt onttrokken en in ongewijzigde staat in het rioolnetwerk wordt geloosd. Het transport van dit niet-gebruikte water valt dus niet onder de wettelijke taken, en zeker niet onder de openbare dienstverlening van VIVAQUA. De afvoer van dit heldere water maakt overigens geen deel uit van de diensten in verband met het gebruik van water, die op het gebied van sanering uitdrukkelijk beperkt zijn tot de opvang en zuivering van "afvalwater" (art. 38, § 1, OCE). Het gaat dus niet om een activiteit die in aanmerking komt voor de terugwinning van kosten die onder een gereguleerd tarief vallen (art. 39/1, § 1, OCE).

In dit kader hebben de waterbedrijven (BE, VIVAQUA en Hydria) een moratorium toegekend op de saneringsvergoeding die van toepassing is op bouwplaatsen waar grondwater wordt afgevoerd. Bij gebrek aan een wettelijk kader en een vastgestelde prijs loopt dit moratorium nog steeds.

Aangezien de opvang en zuivering van "niet-afvalwater" de toepassing van het tarief voor de zuivering van "afvalwater" niet rechtvaardigt, zou een specifiek tarief moeten worden toegepast voor het transport van dit heldere water, waarbij met name geen rekening wordt gehouden met het volledige bedrag van de zuivering. Aangezien het transport van afvalwater echter niet onder de wettelijke taken of openbare dienstverlening van VIVAQUA valt, is er geen wettelijke basis om een gereguleerd tarief voor deze dienst vast te stellen (zie hierboven).

In de praktijk is het belangrijk op te merken dat VIVAQUA, zelfs met een verduidelijkt wettelijk kader en de invoering van een gereguleerd tarief voor het transport van niet-afvalwater afkomstig van grondwaterverlaging, nog steeds geconfronteerd zou worden met een praktische moeilijkheid die het onmogelijk maakt om de betrokken gebruikers te factureren, aangezien de door hen onttrokken volumes niet precies bekend zijn.

De vergunningen voor grondwateronttrekking vermelden namelijk de maximale hoeveelheden die mogen worden onttrokken, en niet de daadwerkelijk onttrokken hoeveelheden. Leefmilieu Brussel zou

³ Hydria momenteel

dus niet in staat zijn om de exacte hoeveelheden te verstrekken die in aanmerking moeten worden genomen voor de facturering van het saneringstarief aan gebruikers die grondwater onttrekken, tenzij er een specifiek berekeningsmechanisme voor wordt ingevoerd. Er zou ook kunnen worden overwogen om meters te plaatsen om de onttrokken volumes te meten, maar deze oplossing (die ook kosten met zich mee zou brengen) is technisch niet geschikt, gezien het risico op beschadiging van de meters door het slib en zand in dit water.

Ten slotte merkt VIVAQUA, dat afhankelijk is van de correcte ontvangst door Leefmilieu Brussel van de door de zelfproducenten opgevangen volumes, op dat deze gegevens soms met een vertraging van wel twee jaar worden doorgegeven.

Bij gebrek aan een wettelijk kader, een oplossing voor praktische problemen en de vaststelling van tarieven, is VIVAQUA van mening dat zij niet verantwoordelijk kan worden gesteld of gesanctioneerd voor het niet-factureren van en vraagt zij om aanpassing van punt 14.1.1.3.3. Grondwaterverlagingen van de methodologie.

BRUGEL

Juridisch gezien lijkt het duidelijk dat, vanwege het wegvloeien van water als gevolg van de daling van het grondwaterpeil, de saneringskosten die door deze activiteiten worden veroorzaakt, onderworpen zijn aan het principe van kostenterugwinning:

De OCE definieert een zelfproducent als een rechtspersoon of natuurlijke persoon die water onttrekt aan het grondwater of aan oppervlaktewater. (art. 5, 60°)

In de toelichting wordt gepreciseerd dat "dit begrip, dat wordt vermeld in artikel 36, § 4, van de ordonnantie, wordt uitgebreid tot onttrekking aan oppervlaktewater (voornamelijk uit het kanaal) en niet langer alleen tot onttrekking aan grondwater, ongeacht of het water al dan niet wordt gebruikt." (A-854/I, blz. 7)

Artikel 36, 4, van de OCE bepaalt op zijn beurt dat:

"§ 4. Elke zelfproducent van water of elke gebruiker van water uit het tweede circuit zorgt, met het oog op het behoud van de waterkwaliteit, voor de zuivering van het afvalwater, in functie van de door hem in de regio zelf geproduceerde hoeveelheden of de hoeveelheden water uit het tweede circuit die hem zijn geleverd. Er wordt verondersteld dat hij voor de bovengenoemde hoeveelheden gebruik maakt van de openbare zuiveringsdiensten. Hij kan deze zuivering echter ook zelf uitvoeren, mits hij de maatregelen naleeft die zijn genomen krachtens artikel 40/I van de deze ordonnantie en mits hij een milieuvergunning verkrijgt waarin de voorwaarden voor deze autonome zuivering zijn vastgelegd."

In de parlementaire werkzaamheden met betrekking tot deze bepaling wordt gepreciseerd dat:

"voor zelfproducenten (zoals gedefinieerd in artikel 5, 60°) en gebruikers van water uit het tweede circuit, wordt een vermoeden van gebruik van collectieve zuivering gecreëerd, zodat de volumes die op deze wijze zelf worden geproduceerd of in het tweede circuit worden geleverd en die zouden worden geloosd, worden meegeteld voor de berekening van de zuiveringsprijs. Het gaat namelijk om water dat door het openbare rioolnetwerk stroomt en waarvoor de kosten moeten worden terugverdiend. Dit vermoeden kan echter worden weerlegd door het bewijs te leveren van een autonome (in situ) zuivering. Een milieuvergunning voor de installatie van een individueel zuiveringssysteem en, indien van toepassing, een rapport waarin de goede werking van dit systeem wordt bevestigd, vormen voldoende bewijs om de exploitant vrij te stellen van dit deel van de waterprijs dat betrekking heeft op "sanering".

De openbare saneringsopdracht wordt door het GCB gedefinieerd als "het geheel van de door de waterbeheerders uitgevoerde werkzaamheden op het gebied van afvoer, opvang, buffering en zuivering van stedelijk afvalwater" (art. 5, 56° GCB).

Het begrip stedelijk afvalwater wordt door de OCE gedefinieerd als "een algemene term die verwijst naar al het water dat zich in het openbare rioleringsnet bevindt".

Ten slotte wordt het rioolcontract door de OCE gedefinieerd als "de overeenkomst tussen de waterdistributeur en een derde die belast is met de riolering, waarbij de waterdistributeur de diensten van deze laatste inhuurt om geheel of gedeeltelijk de riolering te verzorgen van een watervolume dat overeenkomt met het gedistribueerde watervolume, , alsook voor het volume water dat door zelfproducenten en gebruikers van water uit het tweede circuit in de Gewest in het openbare zuiveringsnet wordt geloosd, teneinde de exploitant die verantwoordelijk is voor de waterdistributie en deze zelfproducenten en gebruikers in staat te stellen hun verplichtingen na te komen zoals bedoeld in de artikelen 17, § 3 en 36, § 4; (art. 5, 57° OCE)

De parlementaire werkzaamheden met betrekking tot deze bepaling hebben expliciet betrekking op de verlaging van het grondwaterpeil en de verplichting voor zelfproducenten om bij te dragen in de kosten van de rioleringsdienst die hun wordt verleend:

"57°: "contract voor saneringsdiensten": dit is het contract dat de exploitant die belast is met de distributie van drinkwater in staat stelt ervoor te zorgen dat het gedistribueerde en gebruikte watervolume daadwerkelijk door een derde (in de meeste gevallen de SBGE) wordt gezuiverd voordat het in het milieu wordt geloosd. Naast de door de exploitant gedistribueerde hoeveelheden water heeft dit contract ook betrekking op de zuivering van alle zelf geproduceerde wateren (waterwinning voor huishoudelijk of ander gebruik, grondwaterverlaging in het kader van civieltechnische werken) of wateren uit het tweede circuit die door het zuiveringsnetwerk (riolering en collector) stromen. Deze zelfproducenten en gebruikers van water uit het tweede circuit zijn namelijk verplicht om bij te dragen in de kosten van de zuiveringsdienst die voor hen wordt verleend. Artikel 36, § 4, werd gewijzigd om deze verplichting voor zelfproducenten te verduidelijken en voorziet bovendien in een vermoeden van gebruik van de openbare zuivering. (A-854/1, blz. 11)

Deze elementen geven aan dat VIVAQUA de saneringskosten als gevolg van grondwaterverlaging moet factureren.

VIVAQUA wijst echter op praktische moeilijkheden bij het opstellen van de factuur vanwege het gebrek aan informatie over de betrokken volumes, informatie waarover Leefmilieu Brussel beschikt vanwege zijn bevoegdheid om milieuvergunningen te verlenen voor het gebruik van grondwaterverlaging.

In dit verband vermeldt artikel 36, §4, van het OCE dat zelfproducenten worden gefactureerd op basis van het "door hen in het Gewest zelf geproduceerde volume", waarbij wordt verondersteld dat de zelfproducent voor de bovengenoemde volumes gebruikmaakt van de openbare saneringsdiensten.

BRUGEL merkt op dat er een verband moet bestaan tussen het zelf geproduceerde volume en het volume waarvoor de rioleringsdiensten moeten worden gefactureerd. VIVAQUA merkt in dit verband op dat "de vergunningen voor grondwateronttrekking de maximale volumes bevatten die mogen worden onttrokken, en niet de daadwerkelijk onttrokken volumes. Leefmilieu Brussel zou dus niet in staat zijn om de exacte volumes te verstrekken die in aanmerking moeten worden genomen voor de facturering van het saneringstarief aan gebruikers die grondwateronttrekkingen uitvoeren, tenzij er een specifiek berekeningsmechanisme voor wordt ingevoerd."

BRUGEL is van mening dat het wenselijk is dat Leefmilieu Brussel informatie verstrekt aan VIVAQUA, al was het maar over het maximale debiet per dag en de duur van de werkzaamheden . De ondergeschiktheid van VIVAQUA aan de informatieverzameling van BE wordt alleen vastgelegd in de algemene voorwaarden

die Vivaqua zelf opstelt⁴. Als deze werkwijze in de praktijk echter problemen oplevert, is BRUGEL van mening dat de methode voor het verzamelen van informatie met het oog op de facturering wellicht moet worden herzien.

BRUGEL merkt bijvoorbeeld op dat het modelformulier voor de aanvraag van een milieuvergunning voor de aanvragen in kwestie, namelijk het formulier "Verklaring of aanvraag van een milieuvergunning - RABATTEMENTS de NAPPE- installaties van klasse IC en I D", voorziet in een communicatiemodaliteit en moedigt rechtstreeks contact met VIVAQUA aan in het geval dat "het/de kadastrale perceel(s) zich in de buurt van een spoorlijn of een beschermingszone van Vivaqua bevindt/bevinden". BRUGEL vraagt zich dan ook af of het wenselijk is om vanaf het begin te voorzien in een systematische communicatie van de aanvrager naar VIVAQUA om de latere facturering te vergemakkelijken en een beter overzicht te krijgen van de lozingen in het rioolnetwerk.

Ten slotte is BRUGEL van mening dat het inderdaad mogelijk zou zijn om een "specifiek berekeningsmechanisme" in te voeren, zoals VIVAQUA suggereert, dat rechtstreeks verband houdt met het maximale volume dat voor een bepaalde verlaging zou worden vastgesteld. Het lijkt bijvoorbeeld mogelijk om te factureren op basis van het vastgestelde maximale volume, maar met de mogelijkheid voor de zelfproducent om het werkelijke volume dat wordt opgevangen en in het rioolstelsel wordt geloosd, te bewijzen, bijvoorbeeld door middel van een xml-bestand. lijkt het erop dat facturering op basis van het vastgestelde maximale volume, maar met de mogelijkheid voor de zelfproducent om het werkelijke volume dat wordt opgevangen en in het rioolstelsel wordt geloosd aan te tonen, bijvoorbeeld dankzij de aanwezigheid van een debietmeter op zijn apparatuur, het mogelijk zou maken om een facturering vast te stellen die rechtstreeks verband houdt met het volume, en zo het principe van terugwinning van de kosten of de bedrijfsuren van de pompen... te respecteren.

Bovendien is het bestaande moratorium volgens BRUGEL onvoldoende om af te wijken van het principe van kostendekking.

BRUGEL staat open voor discussie over deze punten, maar is van mening dat er noodzakelijkerwijs een facturering van de saneringsdiensten in verband met de grondwaterverlaging moet worden voorzien om het principe van kostendekking na te leven. Vivaqua zou in voorkomend geval moeten aantonen dat de factureringsinformatie niet door BE is ontvangen en zo de afwijzing van het gederfde inkomen moeten voorkomen.

BRUGEL herinnert VIVAQUA eraan dat een ook specifiek saneringstarief zou kunnen worden voorgesteld in het tariefvoorstel van VIVAQUA.

In dit stadium van de procedure stelt BRUGEL voor om de methodologie op dit punt niet te wijzigen. Indien nodig en na afloop van de openbare raadpleging zou BRUGEL de

4 Art. 107. 2. Voor zelfproducenten factureert VIVAQUA jaarlijks de volumes waarvan het Brussel Milieu op basis van de door haar afgegeven onttrekkingsvergunning op de hoogte stelt. Het gaat dus om een facturering van het netto volume dat uit het grondwater wordt onttrokken. Als de genoemde onttrekkingsvergunning wordt verleend voor een gebruik waarbij het onttrokken water rechtstreeks naar de grondwaterlaag wordt teruggevoerd (namelijk het besproeien van sportterreinen, groene ruimten of landbouw- of tuinbouwactiviteiten), hoeft dit niet te worden gefactureerd. Om het verschuldigde bedrag voor de sanering te controleren, zijn zelfproducenten verplicht om jaarlijks, uiterlijk op 31 januari van het jaar volgend op het verbruiksjaar, de onttrokken watervolumes mee te delen aan Leefmilieu Brussel, overeenkomstig de bepalingen van de milieuvergunning die de wateronttrekking toestaat. Brussels Environment stelt VIVAQUA hiervan op de hoogte. Indien Brussels Environment niet binnen de bovengenoemde termijn op de hoogte wordt gebracht van de onttrokken watervolumes en na een herinnering van Brussels Environment die onbeantwoord blijft, wordt het onttrokken watervolume verondersteld gelijk te zijn aan C x 365, waarbij C gelijk is aan het maximaal toegestane dagelijkse debiet.

methodologie kunnen wijzigen om bepaalde elementen tijdelijk in aanmerking te nemen bij de berekening van het inkomstenverlies van VIVAQUA.

In het kader van de openbare raadpleging nodigt BRUGEL BE uit om zich uit te spreken over de voorgestelde methodologische tekst en de toepassing van het wettelijke kader .

3.5 Structurering en geleidelijke organisatie van informatieverzoeken

VIVAQUA

De methodologie voorziet in een aanzienlijke versterking van de rapportageverplichtingen, met:

- Kwantitatieve financiële rapportage:
 - o Een toename van de granulariteit van de kostenelementen;
 - o Nieuwe rapportage over de inkomstenelementen;
- Kwantitatieve operationele rapportage:
 - o Nieuwe rapportages over operationele elementen (productie, transport & distributie, afwatering, maar ook IT en HR)
- Overige kwalitatieve rapportage:
 - o IT-roadmap
 - o HR-routekaart
 - o Overige: routekaart 'Gemengde gebouwen'

VIVAQUA beschikt momenteel niet over de nodige systemen en middelen om al deze rapporten binnen de gewenste termijnen op te stellen.

Wij achten het van essentieel belang om ons te kunnen houden aan een leveringsschema, rekening houdend met onze technische beperkingen en de controleprioriteiten van de toezichthouder.

VIVAQUA verzoekt om de nodige tijd te krijgen om deze rapporten te automatiseren op basis van vastgestelde roadmaps, wijst op de extra kosten die aan deze ontwikkelingen verbonden zijn en verzoekt om niet te veel in detail te treden .

BRUGEL

BRUGEL wil in de eerste plaats positief benadrukken dat VIVAQUA het principe van strengere rapportageverplichtingen niet in twijfel trekt. Integendeel, VIVAQUA lijkt zijn engagement te bevestigen, bijvoorbeeld door in te stemmen met de invoering van een strengere opvolging van het percentage oninbare vorderingen (zie hierboven).

BRUGEL neemt echter nota van de technische en organisatorische beperkingen die VIVAQUA aanvoert, met name het ontbreken op dit moment van systemen en middelen om alle nieuwe rapportages onmiddellijk te kunnen produceren.

Om de behoeften van BRUGEL te verzoenen met de operationele haalbaarheid voor VIVAQUA, stelt BRUGEL het volgende voor:

- **Een duidelijk onderscheid tussen prioriteiten:**
 - o De gegevens die onmisbaar zijn voor het onderzoek van de tariefvoorstellen (met name de IT- en HR-roadmaps, die bij de lancering van de methodologie zijn aangekondigd) moeten prioriteit blijven krijgen.

- De gegevens voor controles achteraf kunnen geleidelijk worden geïntegreerd, afhankelijk van het implementatieschema dat VIVAQUA bij zijn tariefvoorstel zal indienen.
- **Overleg over het tijdschema:**
 - BRUGEL staat open voor het onderzoeken van een door VIVAQUA voorgestelde gedetailleerde routekaart, waarin de fasering, realistische termijnen en tussentijdse mijlpalen voor de invoering van de nieuwe rapportages worden gespecificeerd.
 - Aan de hand van dit tijdschema kan voor elke rapportagecategorie worden bepaald hoe volledig en relevant de beschikbare informatie is en welke diepgang van de informatie op korte en middellange termijn wordt verwacht.
- **Ondersteuning van de digitalisering:**
 - BRUGEL herinnert eraan dat VIVAQUA in haar tariefvoorstel een budget kan aanvragen en motiveren voor de digitalisering van haar rapportageprocessen en voor de versterking van haar teams.

BRUGEL is van mening dat de tekst van de methodologie niet mag worden afgezwakt of uitgesteld. BRUGEL is echter bereid om samen met VIVAQUA te werken aan een progressief en realistisch, maar bindend tijdschema.

BRUGEL benadrukt ook dat de goedkeuring van de tariefvoorstellen op een gezonde en geloofwaardige basis moet gebeuren. BRUGEL had voor de eerste tariefperiode (in 2021) en in het kader van de implementatie van een nieuwe analytische boekhouding (cockpitproject) een lagere granulariteit getolereerd. Het lijkt ondenkbaar dat vijf jaar later nog steeds hetzelfde informatieniveau zou gelden.

3.6 Verzoek om een zo stabiel mogelijk tarieftraject

VIVAQUA

De (automatische) afwikkelingsmechanisme van het saldo van het reguleringsfonds maakt het mogelijk om tariefcorrecties af te vlakken en tegelijkertijd het saldo aan het einde van de tariefperiode te beperken.

VIVAQUA hecht veel belang aan de mogelijkheid om een zo stabiel mogelijk tarieftraject te volgen gedurende de hele tariefperiode 2027-2031. Daartoe zou VIVAQUA kunnen overwegen om op 1 januari 2027 een eenmalige tariefverhoging door te voeren. Hierdoor zou het principe van gelijkheid tussen het totale inkomen en de periodieke inkomsten op strikt jaarlijkse basis niet kunnen worden gewaarborgd, maar zou de voorkeur worden gegeven aan een aanpak waarbij het saldo van het tariefreguleringsfonds aan het einde van de tariefperiode tot een minimum wordt beperkt.

Indien deze aanpak aanvaardbaar zou zijn, zou dit leiden tot een meer uitgesproken evolutie van het saldo van het genoemde reguleringsfonds, waardoor in casu aan het begin van de tariefperiode het bedrag van de schuld van VIVAQUA aan de gebruikers zou toenemen.

In dit scenario zou VIVAQUA kunnen overwegen om het principe van een vergoeding voor dit saldo, ongeacht of het positief of negatief is, te aanvaarden tegen een rentevoet die gelijk is aan de gemiddelde rentevoet van de schuld van VIVAQUA, volgens een principe en een mechanisme dat reeds wordt toegepast in de tariefmethodologie voor SIBELGA.

VIVAQUA vraagt Brugel om toestemming om een zo stabiel mogelijk tarieftraject voor te stellen voor de hele tariefperiode 2027-2031, met – in principe en afhankelijk van de

naleving van de EIB-ratio's – een eenmalige tariefverhoging op 01/01/2027 en de vergoeding van het saldo van het tariefreguleringsfonds.

BRUGEL

Het reguleringsprincipe dat op het moment van het tariefvoorstel van toepassing is, is dat er jaarlijks een afstemming plaatsvindt tussen de kosten en de inkomsten. Een eenmalige verhoging maakt de controle achteraf complexer en kan mogelijk leiden tot discussies in geval van een tariefverhoging tijdens de periode volgens de mechanismen die zijn vastgelegd in de methodologie en gewenst zijn door Vivaqua (jaarlijkse actualisering op basis van de laatste inflatieprognoses, regel voor het vereffenen van tariefsaldi met een vertragsmechanisme, enz.).

In een reguleringsmodel waarin rentelasten als niet-beheersbaar worden beschouwd, lijkt het niet coherent om een gedifferentieerde behandeling toe te passen op de eventuele vergoeding van de reguleringssaldi.

BRUGEL herinnert eraan dat vanuit regelgevend oogpunt de naleving van de BEI-ratio's geen criterium voor de methodologie kan zijn.

Vanuit regelgevend oogpunt is BRUGEL voorstander van een geleidelijke tariefverhoging in plaats van een sterke stijging in het eerste jaar, in overeenstemming met het principe van de werkelijke kosten van water.

De methodologie zal op dit punt niet worden gewijzigd.

3.7 Subsidies – tijdstip van boeking

VIVAQUA

De behandeling van subsidies, met inbegrip van hun impact op andere regelgevende elementen zoals de RAB⁵, geeft geen aanleiding tot opmerkingen, behalve wat betreft het moment van boeking (dat volgens de methodologie het moment van vereffening is).

Hoewel dit principe geen bijzonder probleem oplevert voor exploitatie- en investeringssubsidies, verzoekt VIVAQUA om van dit principe te mogen afwijken voor subsidies die expliciet bedoeld zijn om het eigen vermogen te versterken of om te voldoen aan de EIB-ratio's.

Voor subsidies van dit type is het moment van boeking namelijk van essentieel belang, aangezien ze doorgaans bedoeld zijn om de naleving van financiële verplichtingen te waarborgen, gemeten op basis van financiële gegevens die strikt overeenkomen met boekjaren.

Gezien de soms lange termijnen tussen de aanvraag en de uitbetaling ervan, en gezien de onzekerheid over het tijdstip van uitbetaling (dat kan afwijken van het tijdstip (het jaar) waarop ze nodig zijn), verzoekt VIVAQUA om deze regel voor deze categorie subsidies in het bijzonder te mogen wijzigen.

Dit zal het ook mogelijk maken om de verschillen tussen de algemene boekhouding en de regelgevende boekhouding zoveel mogelijk te beperken, waardoor het operationele werk voor de herwerking en het risico op fouten worden verminderd.

⁵ Regulated Asset Base: gereguleerde activabasis: de boekwaarde van de activa die een onderneming gebruikt om een product/dienst te leveren.

Bovendien, en bij gebrek aan een expliciete verwijzing naar een eventuele te ontvangen dotatie, begrijpt VIVAQUA dat elke bijdrage van dit type zal worden gelijkgesteld met een 'subsidie zonder specifieke bestemming'.

VIVAQUA verzoekt om een afwijking van de boekhoudregel op het moment van liquidatie voor subsidies zonder specifieke bestemming.

BRUGEL

Overeenkomstig punt 7.4.I van de methodologie mogen financiële steunmaatregelen "die expliciet tot doel hebben het eigen vermogen van VIVAQUA te versterken, bijvoorbeeld om haar te helpen haar EIB-ratio's na te leven, mogen niet worden afgetrokken van de niet-beheersbare kostenbasis (...) Overheidssteun die aan VIVAQUA wordt toegekend en waarvan de bestemming niet nauwkeurig is gespecificeerd door de overheidsinstantie die deze steun toekent, wordt niet afgetrokken van de kostenbasis en zal het eigen vermogen van de exploitant verhogen". Aangezien deze steun (zonder gespecificeerde bestemming of met als doel de versterking van het eigen vermogen) niet valt onder de door BRUGEL goedgekeurde totale inkomsten, staat het VIVAQUA vrij om te kiezen hoe deze wordt geboekt. Volgens BRUGEL weerspiegelde de geest van de methodologie in punt 7.4.I dit standpunt.

Om elke onduidelijkheid weg te nemen, heeft BRUGEL ditzelfde punt 7.4.I echter marginaal verbeterd als volgt: "alle financiële steun die binnen de berekening van het totale inkomen valt, wordt door VIVAQUA geboekt op het moment van liquidatie. In geen geval kan het jaar waarin financiële steun die binnen de berekening van het totale inkomen valt, wordt toegekend, of het jaar waarin deze door de exploitant wordt gebruikt, als referentiejaar dienen voor de boeking ervan door VIVAQUA".

3.8 Voorzieningen - vereffening

VIVAQUA

Het principe van uitsluiting van niet-uitbetaalde kosten uit de toegestane kostenbasis levert geen probleem op, ook al leidt dit tot een zekere discrepantie tussen de algemene boekhouding en de regelgevende boekhouding, terwijl het vanuit het oogpunt van kostenbeheer en beperking van het risico op fouten ideaal zou zijn om de verschillen te beperken.

Met name wat betreft de afwikkeling van in de balans opgenomen voorzieningen door deze te neutraliseren via het reguleringsaldo, zou deze afwikkeling echter moeten worden beperkt tot de voorzieningen die daadwerkelijk zijn opgenomen sinds de invoering van de tariefmethodologie, namelijk op 1 januari 2022.

De huidige bepaling voorziet dat alle historische voorzieningen zouden worden afgewikkeld, terwijl er voor andere zaken die onder de regulering vallen, zoals bijvoorbeeld de beperking van het economisch voordeel van de Hydralis-optie ten opzichte van de Federale Pensioendienst, een effectieve beperking geldt tot de datum van 1 januari 2022.

Volgens VIVAQUA moeten al deze onderwerpen op dezelfde manier worden behandeld, hetzij op 01.01.2022, hetzij zonder tijdslimiet.

VIVAQUA verzoekt om de neutralisatie van de voorzieningen via het reguleringsaldo te beperken tot de voorzieningen die zijn aangelegd na 01.01.2022, de startdatum van de eerste tariefperiode.

BRUGEL

BRUGEL begrijpt het standpunt van VIVAQUA en aangezien de tariefmethodologie van BRUGEL pas sinds 1 januari 2022 bestaat, lijkt het logisch dat alleen de voorzieningen die vanaf die datum zijn

gevormd en door de tarieven worden gefinancierd, moeten worden overgedragen aan het tariefreguleringsfonds .

Het is aan VIVAQUA om in het kader van haar tariefvoorstel alle gevormde voorzieningen, hun bedrag en hun overdracht naar het tariefreguleringsfonds gedetailleerd te beschrijven.

3.9 Riothermie

VIVAQUA

VIVAQUA acht het om verschillende redenen niet gepast om Riothermie als een rechtstreeks gereguleerde activiteit te kwalificeren, maar vraagt om een herclassificatie als een aanverwante activiteit.

Ten eerste is dit geen taak die aan VIVAQUA is toegewezen in de Kader-ordonnantie Water, noch een activiteit van algemeen belang (AIG).

Ten tweede wordt er nog steeds gezocht naar een optimaal businessmodel voor deze technologie en de toepassing ervan. Er kunnen namelijk verschillende modellen naast elkaar bestaan, gaande van de eenvoudige verkoop van calorieën tot een systeem van royalty's. Gezien de diversiteit van de gebruikssituaties en de wijze waarop VIVAQUA samen met andere actoren optreedt in energiegerelateerde 'projectverenigingen', lijkt het vaststellen van een 'tarief' voor riothermie ons in dit stadium noch realistisch, noch wenselijk.

De kwalificatie als aanverwante activiteit voldoet echter aan de criteria voor de definitie van een dergelijke activiteit en garandeert de toezichthouder dat de daarmee samenhangende kosten en inkomsten correct in aanmerking worden genomen, ten voordele van de gebruiker, uitgaande van het principe dat een dergelijke activiteit ook een positief economisch evenwicht moet vertonen.

VIVAQUA verzoekt om de riothermie-activiteit als een aanverwante activiteit te kwalificeren.

BRUGEL

BRUGEL is verbaasd over dit verzoek, aangezien dit verzoek niet was geformuleerd tijdens de besprekingen in de voorbereidende fase.

Riothermie is een proces waarbij warmte uit afvalwater wordt teruggewonnen.

Tot de taken van VIVAQUA behoren:

"4° het ontwerpen, aanleggen, exploiteren en beheren van de infrastructuur voor de afvoer en buffering van stedelijk afvalwater die haar door de gemeenten is toevertrouwd of door de waterbeheerder is ontwikkeld in toepassing van het waterbeheerplan, met inbegrip van de eventuele valorisatie van dit water" (OCE, art. 17, §1, 4°)

BRUGEL is van mening dat riothermie een activiteit is die gericht is op de valorisatie van stedelijk afvalwater en die valt onder de taken die door de OCE aan VIVAQUA zijn toevertrouwd. In die hoedanigheid vormt deze activiteit volgens BRUGEL, overeenkomstig de typologie van activiteiten die in de tariefmethodologie is vastgelegd, een "direct gereguleerde activiteit". Dit type activiteit omvat namelijk de activiteiten die door de exploitant worden uitgevoerd in het strikte kader van de openbare dienststopdrachten die zijn vastgelegd in de OCE en, in voorkomend geval, in de uitvoeringsbesluiten daarvan, en die aan hem zijn toegewezen of die nodig zijn voor de uitvoering van deze opdrachten.

Het feit dat, zoals VIVAQUA aanvoert, verschillende modellen naast elkaar kunnen bestaan, "van een eenvoudige verkoop van calorieën tot een systeem van royalty's", doet geen afbreuk aan het feit dat deze modellen gericht zijn op de valorisatie van afvalwater, hoewel de wijze waarop deze valorisatie plaatsvindt, afhankelijk is van het gekozen model.

Volgens BRUGEL hoeft de methodologie op dit punt niet te worden gewijzigd. BRUGEL nodigt de verschillende actoren (BE, Brupartners) uit om een met redenen omkleed advies uit te brengen over de interpretatie van de OCE door BRUGEL om de activiteit van riothermie te beschouwen als een direct gereguleerde activiteit waarvoor BRUGEL de tarieven valideert.

3.10 Hydria – heropening van de methodologie

De tekst van de methodologie bevat de volgende vermelding:

De voorbereidende werkzaamheden voor de methodologie werden uitgevoerd vóór de aankondiging van de regering om de behandeling van afval en afvalwater onder één paraplu te brengen. Een dergelijke samenvoeging, die op het moment van goedkeuring van deze methodologie nog niet duidelijk is, zou niettemin gevolgen kunnen hebben voor deze methodologie. BRUGEL behoudt zich het recht voor om de methodologie indien nodig te herzien om de gevolgen van deze samenvoeging voor de watertarieven te integreren."

Naar aanleiding van deze operatie zijn informele contacten gelegd tussen de directies van Agence Bruxelles Propreté (nieuwe meerderheidsaandeelhouder van HYDRIA, via haar dochteronderneming Centre de Tri s.a.) en VIVAQUA om de door de minister van Waterbeleid geïnitieerde studie naar de rationalisering van de sector verder uit te diepen en een hergroepering van de activiteiten op het gebied van riolering/afvalwaterinzameling en overstromingsbestrijding binnen één enkele exploitant te overwegen.

Hoewel er op dit moment nog geen formeel beslissing over dit onderwerp is genomen, lijkt het erop dat de overdracht van alle activiteiten op het gebied van:

1. het beheer van rioleringen en collectoren;
2. de buffering en regulering van de stromen

die tot nu toe in de regelgevingsmethodologie op het niveau van HYDRIA zijn geïdentificeerd, over te dragen aan VIVAQUA (zowel wat betreft de eindverantwoordelijkheid voor de activiteit, de organisatie en het operationele beheer ervan, als wat betreft de eigendom van alle daarmee verband houdende infrastructuur en activa).

Formele beslissingen in die zin zouden in de komende maanden kunnen worden genomen door de besluitvormende instanties van VIVAQUA en HYDRIA en zouden hoogstwaarschijnlijk uiterlijk op 1 januari 2027 van kracht worden.

Om te voorkomen dat de methodologische discussies opnieuw worden geopend en de gereguleerde tarieven worden herzien, met alle juridische en reglementaire gevolgen van dien, lijkt het ons daarom opportuun om vanaf het begin het volgende principe op te nemen in de methodologie die tegen het einde van 2025 voor beide exploitanten formeel zal worden aangenomen:

"Gezien de lopende analyses over de opportuniteit en, in voorkomend geval, de modaliteiten en het tijdschema voor de overdracht van alle activiteiten van HYDRIA aan VIVAQUA met betrekking tot

het beheer van rioleringen en verzamelkanalen;

1. het beheer van rioleringen en verzamelkanalen;
2. de buffering en regulering van de stromen

zullen zowel VIVAQUA als HYDRIA er in hun "initieële tariefvoorstel" expliciet voor zorgen dat een basisscenario wordt vastgesteld op basis van de huidige situatie van elk van de exploitanten en een variant waarin de overdracht van de bovengenoemde activiteiten van HYDRIA naar VIVAQUA is geïntegreerd, zodat indien deze overdracht op 1 januari 2027 effectief zou zijn, de op deze situatie gebaseerde en reeds door Brugel goedgekeurde tarieven volledig van toepassing kunnen zijn. januari 2027 van kracht zou worden, de op deze situatie gebaseerde en reeds door Brugel goedgekeurde tarieven volledig van toepassing zouden zijn.

In dit verband zal elke exploitant er in het bijzonder op toezien dat hij in zijn oorspronkelijke tariefvoorstel de impact van deze overdracht op de volgende punten identificeert en documenteert:

- zijn directe kosten;
- de toerekening van zijn indirecte kosten en algemene kosten (situatie vóór en na de overdracht);
- zijn investeringsprogramma en zijn kasbehoeften
- zijn schuldenlast;
- het gevraagde tarief (aan VIVAQUA, namens HYDRIA, of aan de eindgebruiker, namens VIVAQUA).

Ter herinnering: in 2021 werd rekening gehouden met een soortgelijke verwachting van een substantiële verandering van de situatie, bij de goedkeuring van de tarieven 2022-2026 van VIVAQUA, in het kader van de afschaffing van het "progressieve en solidaire tarief" in het Brussels Gewest, dat op het moment van de indiening van het tariefvoorstel door VIVAQUA nog niet formeel was goedgekeurd door het Gewestelijk Parlement.

VIVAQUA verzoekt om geen nieuwe methodologische discussies te openen en in de methodologie het principe op te nemen om een variant te integreren waarin de overdracht van de bovengenoemde activiteiten van Hydria naar VIVAQUA is opgenomen.

BRUGEL

Zoals aangegeven in het overlegrapport over de methodologie van HYDRIA, b hoewel er in dit stadium nog geen formeel beslissing is genomen, lijkt het op basis van de informatie waarover BRUGEL beschikt, dat een overdracht van activa tussen VIVAQUA en HYDRIA op korte of middellange termijn effectief kan zijn.

In navolging van de methodologie van HYDRIA heeft BRUGEL de volgende passage opgenomen in de methodologie van VIVAQUA:

"Impact van een reorganisatie van de watersector

In geval van een overdracht van bepaalde activiteiten tussen HYDRIA en VIVAQUA zullen VIVAQUA en HYDRIA ervoor zorgen dat zij in hun tariefvoorstel (initieel, aangepast of geactualiseerd) de impact van deze overdracht gedetailleerd identificeren, motiveren en documenteren, met name op:

- hun directe kosten;
- de toerekening van hun indirecte kosten en algemene kosten (situatie vóór en na de overdracht);
- hun investeringsprogramma's;
- hun schuldenlast;
- de tarieven (inclusief de impact van RAB, enz.)
- het bestuur van de onderneming.

De beslissing om het tariefvoorstel te aanvaarden of te weigeren kan slechts betrekking hebben op één scenario. Om discussies te beperken, kunnen HYDRIA en VIVAQUA bij hun oorspronkelijke tariefvoorstel twee afzonderlijke rapportmodellen indienen, waarbij ze aangeven welk model officieel ter goedkeuring wordt voorgelegd en welk model ter informatie wordt meegestuurd. In voorkomend geval zullen de aangepaste tariefvoorstellen van de exploitanten het definitieve scenario voor de overdracht van activa bevatten.

Het is aan de exploitanten om onderling overleg te plegen om volledige samenhang te waarborgen tussen de verschillende tariefvoorstellen voor de overgedragen activa.

3.1 I Stimulansen voor de renovatie van het rioleringsnetwerk

VIVAQUA

Malus bij niet-naleving van bepaalde ratio's in verband met de hernieuwing van het rioleringsnetwerk

De tariefmethodologie legt twee malussen op van maximaal 2,5 miljoen euro elk over de gehele tariefperiode. De eerste heeft betrekking op het niet behalen van het gemiddelde percentage hernieuwing van het rioleringsnetwerk van 0,80%.

VIVAQUA kan in uitzonderlijke omstandigheden of in geval van overmacht verzoeken om de toepassing van een bepaalde malus voor een specifiek jaar te annuleren. Deze omstandigheden worden gedefinieerd als het gevolg van een onvoorspelbare, onoverkomelijke gebeurtenis die niet aan VIVAQUA kan worden toegeschreven. Een niet-uitputtende lijst van deze gebeurtenissen is opgenomen in de methodologie, maar vermeldt niet de vertragingen van de werken als gevolg van de late toekenning van vergunningen door de wegbeheerders of als gevolg van de complexiteit van de toepassing van de OSIRIS-wetgeving.

VIVAQUA wordt echter vaak geconfronteerd met dergelijke problemen die vertraging veroorzaken in het beheer van de werven en die volledig buiten de wil van VIVAQUA liggen. Naast vertragingen bij de behandeling binnen redelijke termijnen zijn er ook feitelijke situaties, zoals blijkt uit twee zeer recente specifieke voorbeelden : de werf Miroir (stad Brussel) en de werf in de Oostendseweg in Molenbeek. Deze werven hebben vertraging opgelopen, respectievelijk door de intrekking van eerder afgegeven vergunningen onder druk van de lobby van handelaars uit de buurt en door een gewelddadige daad in het kader van drugshandel, waarbij de drugs waren verstopt in delen van de bouwplaatsvoorraad.

VIVAQUA wenst niet verantwoordelijk te worden gesteld voor disfunctioneren buiten haar bevoegdheid tot beslissing, actie of controle () of voor gevallen van overmacht.

Wat deze malus betreft, is VIVAQUA sterk voorstander van een doelstelling in afstand (km) in plaats van in percentage (renovatiegraad). Aangezien de totale lengte van het rioleringsnetwerk elk jaar verandert, zou de jaarlijkse doelstelling namelijk licht variëren. Een uitdrukking in km sluit aan bij onze

saneringsstrategie, die tijdens een werkvergadering aan Brugel is voorgesteld, en vormt een duidelijke, stabiele en transparante doelstelling.

Wat de tweede malus betreft, die betrekking heeft op de gewogen gemiddelde risico-index van de lengtes van het riool en de verzamelbuislengtes die zijn hernieuwd, vragen wij eveneens om een jaarlijkse opvolging en een eenmalige toekenning aan het einde van de tariefperiode op basis van de jaren waarin de doelstelling niet is gehaald.

VIVAQUA verzoekt daarom voor de eerste malus rekening te houden met exogene omstandigheden bij de toepassing en uitdrukking van de doelstelling in km in plaats van in percentage, en voor de tweede malus om een eenmalige toekenning aan het einde van de tariefperiode op basis van de jaren waarin de doelstelling niet is gehaald.

BRUGEL

Wat betreft het verzoek om vertragingen bij bouwwerkzaamheden te beschouwen als een exogene omstandigheid voor de activiteit van VIVAQUA, benadrukt BRUGEL in de eerste plaats dat de gemeenten die verantwoordelijk zouden zijn voor vertragingen bij de afgifte van vergunningen, of zelfs voor de intrekking ervan, aandeelhouders zijn van VIVAQUA.

De oorzaak van de vertraging is dus niet volledig exogeen en VIVAQUA kan gemakkelijk een dialoog aangaan met deze partijen in het gemeenschappelijk belang om de renovatiewerkzaamheden aan het rioleringsnetwerk te realiseren, op straffe van een instorting van de wegen en aansprakelijkheid van de gemeenten en VIVAQUA in geval van een ernstig incident. Aangezien de moeilijkheden bij het verkrijgen van vergunningen een beperking is die regelmatig door VIVAQUA wordt aangehaald om de vertragingen bij de werkzaamheden te verklaren, moet BRUGEL ervan uitgaan dat deze beperking in haar geheel voorzienbaar is en dat de exploitant maatregelen moet nemen om de impact ervan te beperken. Ten tweede zou VIVAQUA voor andere bijzondere gevallen die niet in de methodologie worden vermeld, een verzoek kunnen indienen om de malus voor het hele jaar niet toe te passen. De onvoorziene, exogene gebeurtenis (, enz.) moet echter een grote impact hebben op de werken van VIVAQUA. Een eenmalige gebeurtenis () op één enkele werf kan door BRUGEL niet in aanmerking worden genomen om de toepassing van de jaarlijkse malus op te heffen.

Wat betreft de formulering van de doelstelling voor hernieuwing in kilometers (15 km) in plaats van in procenten (0,80%), is BRUGEL om drie redenen geen voorstander van een dergelijke wijziging:

- Ten eerste is het bijhouden van de percentages hernieuwing in km een gangbare regelgevende praktijk die een gemakkelijke vergelijking tussen verschillende exploitanten mogelijk maakt, zowel wat de realisatie als wat de doelstelling zelf betreft.
- Ten tweede is het hernieuwingspercentage een klassieke maatstaf voor het beheer van de infrastructuur, met een meer onmiddellijke technische en economische beoordeling. BRUGEL belet VIVAQUA niet om intern of extern in km's te communiceren.
- Ten derde heeft BRUGEL een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd van de uitdrukking in procenten ten opzichte van de totale lengte van het rioleringsnetwerk van VIVAQUA en constateert enerzijds dat de lengte van het rioleringsnetwerk van VIVAQUA in de loop der jaren afneemt (wat in het voordeel is van VIVAQUA) en anderzijds dat de variatie in de lengte van het netwerk van VIVAQUA tussen 2021 en 2024 slechts een impact van 0,01% heeft op de indicator van hernieuwing. Bovendien heeft BRUGEL, na overleg met VIVAQUA, voorzien in de mogelijkheid om de totale lengte van het rioleringsnetwerk te corrigeren als gevolg van "een substantiële variatie in de gemiddelde lengte van het netwerk tijdens de tariefperiode, met name door de informatie die nodig is voor de berekening ervan bij te werken en/of door de omvang van het werkterrein van VIVAQUA te wijzigen " (met inbegrip van de eventuele overname van de collectoren van HYDRIA).

Wat betreft de tweede malus op de gewogen gemiddelde risicocoefficiënt van de rioollengtes, **kan BRUGEL tegemoetkomen aan de behoefte aan vereenvoudiging van VIVAQUA, dat vraagt om één enkele toekenning aan het einde van de tariefperiode op basis van de jaren waarin de doelstelling niet zou zijn gehaald, op voorwaarde dat het jaarlijks de informatie krijgt die nodig is voor de berekening ervan. De methodologie is in die zin aangepast.**

3.1.2 Efficiëntiefactor

VIVAQUA

De logica achter de invoering van een efficiëntiefactor roept geen vragen op. Een dergelijke factor maakt deel uit van elk reguleringssysteem en benadrukt het streven naar efficiëntie binnen VIVAQUA.

De vaststelling van het standaardpercentage op 0,79% per jaar in geval van een door de regulator als onvoldoende beoordeeld efficiëntietraject zou echter moeten kunnen worden gecorrigeerd.

Dit percentage komt namelijk overeen met de toepassingswaarde voor de tariefperiode 2022-2026, maar het toepassingsgebied was beperkter omdat het beperkt was tot de beheersbare kosten met efficiëntiefactor.

Aangezien de tariefmethodologie 2027-2031 elk verschil tussen de categorieën met efficiëntiefactor en zonder efficiëntiefactor heeft weggelaten door deze samen te voegen in één enkele categorie beheersbare kosten waarop dit percentage wordt toegepast, verzoekt VIVAQUA om dit percentage terug te brengen tot 0,59%, wat overeenkomt met dezelfde efficiëntiedoelstelling in absolute termen (euro's), maar dan toegepast op een aanzienlijk bredere kostenbasis.

Hoewel de logica achter de invoering van een efficiëntiefactor geen vragen oproept, moet bij de vaststelling ervan rekening worden gehouden met de vele inspanningen die VIVAQUA de afgelopen jaren al heeft geleverd.

⁶Dankzij de rationalisering en operationele optimalisering, met name in het kader van het VIVAnext- plan, zijn de operationele en investeringskosten de afgelopen tien jaar met 31,8% gestegen, wat lager is dan de cumulatieve inflatie over dezelfde periode, die 33,9% bedroeg.⁷

De meeste van deze maatregelen hebben dus geleid tot een inflatiecorrectie van de kosten van VIVAQUA, die duurzaam is in de tijd.

Op het vlak van human resources werd tussen eind 2022 en eind 2024 een personeelsinkrimping van 6,2% gerealiseerd. Sinds 2018 werft VIVAQUA geen statutair personeel meer aan, maar contractueel personeel, wat een besparing oplevert die gemiddeld gelijk is aan 18% van de loonkosten van de vervangen persoon.

Ten slotte wil VIVAQUA ook de aandacht vestigen op het contrast dat bestaat in de methodologie door een verhoging van de investeringen, de rapportages (die IT-ontwikkelingen vereisen), ... te eisen,

⁶ Vergelijking tussen de 'herwerkte' statutaire rekeningen van 2015 en de begroting voor 2025. De rekeningen van 2015 werden 'herwerkt' om 1. rekening te houden met het feit dat de huidige activiteiten van VIVAQUA werden uitgevoerd door VIVAQUA en HYDROBRU, twee ondernemingen die op 1 januari 2018 fuseerden, en 2. de vergelijkbaarheid van de activiteiten te waarborgen door de rekeningen met betrekking tot 1. de op 31 juli 2015 overgedragen zuiveringsinstallatie STEP Sud en 2. die van de Vlaamse gemeenten die zich op 1 januari 2018 uit VIVAQUA hebben teruggetrokken.

⁷ Belgische consumentenprijsindex, berekend op basis van de indices die zijn gepubliceerd voor de periode december 2015 tot december 2023, aangevuld met de inflatieprognoses voor de jaren 2024 en 2025 zoals opgesteld door het Planbureau. Ter vergelijking: over dezelfde periode en volgens dezelfde methodologie bedraagt de groei van de gezondheidsindex 33,5%.

terwijl tegelijkertijd een kostenvermindering wordt opgelegd door een efficiëntiefactor. Dit alles in een veranderende omgeving die de uitvoering van strategische projecten vereist en die de implementatie van belangrijke acties en maatregelen oplegt op het gebied van cyberveiligheid, fysieke bescherming van installaties tegen elke dreiging van terrorisme en aanslagen, enz.

VIVAQUA verzoekt daarom om de efficiëntiefactor die Brugel zou opleggen in geval van een door de regulator als onvoldoende beoordeeld efficiëntietraject, te corrigeren en bij de vaststelling van de efficiëntiefactor rekening te houden met de inspanningen die in de afgelopen jaren al zijn geleverd, alsook met de extra eisen van een veranderende omgeving, met name op regelgevingsgebied.

BRUGEL

BRUGEL juicht de bereidheid van VIVAQUA toe om aan haar efficiëntie te werken en tegelijkertijd vast te houden aan een efficiëntiefactor.

De investeringen worden bijna uitsluitend gefinancierd op basis van niet-beheersbare kosten (MFC, afschrijvingen, enz.). Het argument dat de operationele en investeringskosten de afgelopen tien jaar met 31,8 % zijn gestegen, wat minder is dan de cumulatieve inflatie over dezelfde periode, die 33,9 % bedroeg, is voor BRUGEL niet aanvaardbaar, aangezien een van de belangrijkste aanpassingsvariabelen een daling van de investeringen was.

Wat rapportage en human resources betreft, herinnert BRUGEL eraan dat VIVAQUA extra kosten kan rechtvaardigen bij het vaststellen van zijn kostentraject (dat niet langer gebaseerd is op historische kosten, maar op een prospectief budget).

Voor deze reguleringsperiode begrijpt BRUGEL de opmerking van VIVAQUA dat de nieuwe methodologie geen onderscheid meer maakt tussen kosten met en zonder efficiëntiefactor, waarbij de standaardfactor iets lager kan zijn. BRUGEL is dan ook van mening dat een standardefficiëntiefactor van 0,59 % per jaar moet worden gehanteerd. De methodologie is op dit punt aangepast.

De inspanningen van de afgelopen jaren zijn bemoedigend, maar het principe van de efficiëntiefactor impliceert een voortdurende dynamiek over meerdere tariefperiodes. Het feit dat een deel van de efficiëntiewinst al is gerealiseerd, rechtvaardigt niet dat er geen nieuwe ambities zijn. Ten slotte is het voor BRUGEL van essentieel belang dat VIVAQUA in zijn routekaart, die voortvloeit uit zijn strategische visie, de beoogde ontwikkelingen voor de verbetering van de efficiëntie op bepaalde kosten (absenteïsme, eventuele uitbesteding van bepaalde activiteiten (garage...)...) aantoont.

3.13 Prestatiegerichte regulering – verzoek om een bonus voor energiebeheer en een bonus voor dynamisch schuldbeheer

VIVAQUA

VIVAQUA heeft geïnvesteerd en is van plan verder te investeren in zijn capaciteiten voor eigen energieproductie, tegen productiekosten die niet rechtstreeks verband houden met de marktprijzen, maar wel met de kostprijs.

Zelfproductie moet in de eerste plaats worden gezien als een strategie voor veerkracht/duurzaamheid, het in bedrijf houden van de productie-installaties en het veiligstellen van de watervoorziening, met name in geval van een 'black-out' zoals die zich in 2025 in Spanje en Portugal heeft voorgedaan. Gezien de geopolitieke instabiliteit moet bij het risicobeheer van VIVAQUA rekening worden gehouden met dergelijke potentiële situaties.

Naast deze strategische visie biedt het economische model van zelfproductie (als de kostprijs lager is dan de marktprijs) ook strikt financiële voordelen voor de klanten van VIVAQUA. Bij de beoordeling van de gegrondheid van de investeringsbeslissing (die gevolgen heeft voor een exploitatieperiode van activa van ongeveer 20 jaar) moet rekening worden gehouden met de sterke variabiliteit van de marktprijzen, die onder bepaalde omstandigheden en op bepaalde momenten voor de gebruiker tot hogere kosten dan de marktprijs kunnen leiden.

Op het gebied van energiebeheer hebben de volgende maatregelen onder meer geleid tot een verbetering van de energie-efficiëntie van de productie (Wh/m³) en een aanzienlijke beperking van de kosten (EUR/MWh):

- herziening en optimalisatie van de industriële processen, voornamelijk pompen, die 70% van het energieverbruik vertegenwoordigen (renovatie van pompen, optimalisatie van pompschema's door middel van AI);
- verhoging van de capaciteit voor eigen productie, voornamelijk zonne-energie (totale oppervlakte van 7.200 m² voor een geïnstalleerd vermogen van 1,8 MWp);
- implementatie van een strategie voor het afdekken van de leveringsprijzen, waardoor het bedrijf werd beschermd tegen de energieschok van 2022 (de energierekening steeg met 11,0% ten opzichte van 2021, terwijl de gemiddelde prijs van elektriciteit tussen 2021 en 2022 met 212,0% steeg).

Er zijn nog andere acties op het gebied van windenergieconcessies en biomassaketels in voorbereiding.

Aangezien de energiekosten worden geclassificeerd als niet-beheersbare kosten, wat VIVAQUA geenszins betwist, zou de invoering van een bonus een beloning en een stimulans zijn om VIVAQUA aan te moedigen op deze weg verder te gaan.

Net als op het gebied van energiebeheer heeft VIVAQUA verschillende maatregelen genomen voor een dynamisch schuldbeheer:

- invoering van drie financieringsprogramma's met de EIB, waarmee maximaal 50 % van de kerninvesteringen kan worden gefinancierd tegen structureel en aanzienlijk lagere kosten dan bij klassieke financiering via leningen bij commerciële banken;
- verdere diversificatie van zijn andere financieringsbronnen, onder meer door de invoering van een Green Finance Framework, waardoor de rentevoet op deze leningen met ongeveer 0,1% per jaar kan worden verlaagd;
- Zo zijn de rentelasten de afgelopen tien jaar met 5,0% gestegen, terwijl de bankschulden met 42,6% zijn toegenomen.
- De gemiddelde rentevoet die VIVAQUA op haar financiële schuld betaalt, bedraagt 2,52%.

Deze maatregelen worden in de eerste plaats genomen om de kosten van het schuldbeheer te beheersen en te verminderen, in het belang van de eindklant.

Ook op dit gebied zou de invoering van een bonus een beloning en een extra stimulans voor VIVAQUA betekenen.

Bovendien zou de invoering van een stimuleringssysteem door middel van een bonus voor energiebeheer en schuldbeheer het huidige onevenwicht in de voorgestelde methodologie herstellen: een potentiële bonus van 1.250.000 euro voor het beheer van verliezen op de bevoorradingsnetwerken tijdens de tariefperiode, tegenover een malus van 5.000.000 euro voor de sanering van het rioleringsnetwerk.

VIVAQUA verzoekt dan ook om de invoering van een bonus voor energiebeheer voor dynamisch schuldbeheer.

BRUGEL

BRUGEL is het niet eens met deze vereenvoudigde visie op het evenwicht tussen de maximale potentiële bonus en de maximale potentiële malussen. De twee mechanismen hebben betrekking op verschillende onderwerpen en het evenwicht van het stimuleringsmechanisme moet worden bekeken in het licht van de specifieke doelstellingen, die zijn vastgesteld op basis van het huidige beleid van VIVAQUA.

BRUGEL herinnert eraan dat de malus van 5.000.000 euro voor de renovatie van het rioleringsnetwerk alleen is ingevoerd naar aanleiding van het bezwaar van VIVAQUA tegen de aanvankelijk door BRUGEL bevoorrechte optie, namelijk objectieve afvalcriteria voor de extra investeringskosten voor de dringende renovatie van de riolering v na een ,instorting. Overeenkomstig de methodologie zou deze boete alleen worden opgelegd als VIVAQUA zich niet houdt aan haar eigen strategie voor de renovatie van de riolering, die BRUGEL overigens als een minimumvereiste beschouwt. De aanwezigheid van deze malus moet dan ook worden gezien als een stimulans voor VIVAQUA om zijn eigen strategie na te leven, in een context van een verouderd netwerk dat vaak te kampen heeft met incidenten, en in het kader van een methodologie waarbij de gebruiker – via de tarieven – een MFC toekent die in overeenstemming is met de investeringsambities van VIVAQUA. BRUGEL benadrukt bovendien dat het bedrag van 500.000 euro alleen zou worden bereikt als VIVAQUA niet voldoet aan de voorwaarden van twee aanvullende mechanismen. Het mechanisme inzake de risico-index van het vernieuwde netwerk is namelijk alleen bedoeld om hypothetisch gokken door de exploitant op het hernieuwingspercentage tegen te gaan. Met andere woorden, gezien de huidige praktijken van VIVAQUA en haar eigen beleid inzake activabeheer, is het uiterst onwaarschijnlijk dat VIVAQUA voor beide mechanismen een malus zou krijgen. Ten slotte heeft BRUGEL op verzoek van VIVAQUA , een afvlakking van de doelstellingen voor de hernieuwing van het netwerk over de gehele periode ingevoerd, zodat de exploitant een slecht jaar kan inhalen (of anticiperen).

Wat de bonus voor de vermindering van het lekpercentage betreft, zal deze aan VIVAQUA worden toegekend indien zij de vermindering van de lekken in het distributienet (volume van de werkelijke verliezen) die sinds enkele jaren wordt vastgesteld, handhaaft en licht accentueert en indien VIVAQUA de vereiste informatie aan BRUGEL doorgeeft. Door de vermindering van het aantal lekken kunnen kosten voor de productie van drinkwater en schade in de stad worden vermeden. Het mechanisme is afgestemd op de (vermoedelijke) hoogte van de vermeden productiekosten, waardoor de gebruiker kan profiteren van de verbeterde dienstverlening van VIVAQUA zonder dat het tarief wordt verhoogd. De bonus is overigens op verzoek van VIVAQUA al licht verhoogd (in overeenstemming met de jaarlijkse reductiedoelstellingen).

Wat betreft de gewenste bonus voor energiebeheer, is BRUGEL verbaasd over het verzoek van VIVAQUA, gezien de argumenten die VIVAQUA heeft aangevoerd tegen het bestaan van een objectief criterium voor het afwijzen van onredelijke energiekosten. VIVAQUA had namelijk aangevoerd dat het onmogelijk was om achteraf eenvoudig vast te stellen of energiekosten onredelijk waren, gezien de exogene factoren die daarop van invloed zijn. BRUGEL begrijpt dan ook niet hoe het onmogelijk zou zijn om hoge energiekosten te kwantificeren, maar wel mogelijk om lage energiekosten te kwantificeren. Anderzijds herinnert BRUGEL VIVAQUA eraan dat de methodologie VIVAQUA toestaat om externe financiering aan te trekken, en dat VIVAQUA in het bijzonder Europese middelen uit de Europese strategie voor veerkracht zou kunnen aanvragen om de door VIVAQUA genoemde veerkrachtfianciering te financieren.

Ten slotte zou BRUGEL in het kader van toekomstige tariefperiodes een meer stimulerend model van het type WACC kunnen invoeren, waarbij de financiële lasten niet langer "at cost" worden gedekt. Gezien het belang van de financiële lasten in de toegestane inkomsten van VIVAQUA, het gebrek aan ervaring met deze regelgeving en het ontbreken van deze doelstelling in de overeenkomst over de

werkzaamheden van de huidige methodologie, is BRUGEL van mening dat het voorbarig is om een stimulans voor de schuld in te voeren. Dit mechanisme zou kunnen worden overwogen bij het opstellen van de volgende methodologie (na 2031).

4 Standpunt van BRUGEL ten aanzien van de specifieke opmerkingen van VIVAQUA

4.1 Billijke marge

VIVAQUA

De aanzienlijke stijging van het rendement (6,37%) op het geïnvesteerde kapitaal en de invoering van een standaardkapitaalratio (55%) voor de gehele tariefperiode dragen eveneens bij aan de verbetering van de balansstructuur van de exploitant.

Het is echter te betreuren dat de gereguleerde historische activabasis (hRAB) v8 hieruit is uitgesloten, wat een opvallend verschil vormt met andere netwerkexploitanten, zowel in andere sectoren als in andere regio's. Het is overigens deze 'zwakte' die ook aanleiding geeft tot de noodzaak van een correctiemechanisme zoals de MFC.

VIVAQUA heeft in de tariefmethodologie vastgesteld dat de lopende werken in de waterzuiveringsinstallatie niet langer worden opgenomen in de RAB, waarop de billijke marge wordt toegepast, wat in tegenspraak is met de eerste tariefmethodologie. VIVAQUA zou graag de reden voor deze wijziging vernemen, rekening houdend met het feit dat de geïmmobiliseerde productie overeenkomt met activa die reeds door de onderneming zijn gefinancierd.

BRUGEL

BRUGEL deelt de teleurstelling van VIVAQUA over de uitsluiting van de hRAB uit de berekening van de billijke marge. Deze uitsluiting is voorzien door de OCE en in de huidige situatie moet BRUGEL een methodologie opstellen op basis van het geldende wettelijke kader.

BRUGEL zal echter tegelijk met de publicatie van de methodologie voor officieel overleg een initiatiefadvies publiceren, waarin bepaalde verbeteringen van de OCE worden voorgesteld, waarvan de belangrijkste de goedkeuring is van de vergoeding van historische activa⁹.

BRUGEL dankt VIVAQUA voor het signaleren van de uitsluiting van lopende werken uit de RAB. Het gaat om een typfout die is gecorrigeerd. De lopende vaste activa zijn wel degelijk opgenomen in de RAB en de billijke marge.

4.2 Herziening van het totale niet-systematische inkomen

VIVAQUA

De methodologie voorziet in een mogelijke herziening van de beheersbare kosten zodra een variatie van meer dan 3% wordt vastgesteld.

De methodologie staat daarentegen alleen een herziening van de niet-beheersbare kosten toe wanneer deze variatie meer dan 10% bedraagt.

Aangezien deze bepaling tot doel heeft de impact van een dergelijke variatie op de kasstroom en de financiering van de onderneming, en dus ook op de reguleringssaldi, d.w.z. de absolute monetaire bedragen, te beperken, zou het percentage voor de niet-beheersbare kosten moeten worden

⁸ Historische gereguleerde activabasis

⁹ Zonder rekening te houden met een eventuele herwaardering

afgestemd op het percentage dat geldt voor de beheersbare kosten en moeten worden herzien van 10 naar 5%¹⁰.

Ter herinnering: in de praktijk zal een variatie x die in jaar T wordt waargenomen, pas in jaar $T+1$ bekend zijn en zal de correctie ervan pas in jaar $T+2$ van kracht worden. Zonder een tegengestelde evolutie van de kosten in jaar $T+1$ zal de exploitant dus in de praktijk deze variatie over twee jaar moeten beheeren in termen van kasmiddelen en monetaire bedragen.

Zonder wijziging van dit percentage zou VIVAQUA dus te maken kunnen krijgen met een gecumuleerde onderdekking van 20 % van de CNG van een jaar.

Wij willen er echter op wijzen dat uit de financiële prognoses op basis van deze herziening van de tariefmethodologie blijkt dat de naleving van de EIB-ratio's en de beheersing van de schuld tegen de waarde die eind 2024 wordt waargenomen, namelijk 1.096 miljoen euro over de gehele tariefperiode 2027-2031, aanvullende externe financiering vereist, bovenop de te innen tarieven, met name door middel van een jaarlijkse dotatie. Het naleven van deze criteria (EIB-ratio's en beheersing van de schuld) kan namelijk niet uitsluitend via de tarieven worden gerealiseerd.

BRUGEL

BRUGEL vestigt de aandacht van VIVAQUA op haar eerste bewering, die onjuist is: in geen geval voorziet de methodologie dat VIVAQUA de beheersbare kosten kan herzien zodra een variatie van meer dan 3% wordt vastgesteld. Punt 11.1.2 van de methodologie bepaalt namelijk dat een niet-systematische herziening van het totale inkomen kan plaatsvinden in geval van een gecumuleerde impact van meer dan 3% als gevolg van verschillende mogelijke oorzaken (die duidelijk worden opgesomd), waarvan een van de oorzaken een wijziging is in het wettelijke of reglementaire kader, waarvan de kosten standaard als beheersbaar worden beschouwd (maar die door BRUGEL op basis van een expliciete motivering van VIVAQUA als niet-beheersbaar kunnen worden geherkwalificeerd).

Wat betreft het door VIVAQUA geconstateerde neveneffect op de niet-beheersbare kosten, werd de methodologie aangepast door het criterium van een minimale variatie van 10% te schrappen, om te voorkomen dat twee criteria (een voor niet-beheersbare kosten van 10% en een andere voor de cumulatieve impact van 3%) zouden worden gecumuleerd. Anderzijds heeft BRUGEL ook de herziening van de MFC uit deze logica van cumulatie van minimale effecten van 3% gehaald, aangezien de bepaling inzake herziening van de MFC al uitvoerig is omschreven in punt 7.5.4.1 van de methodologie en niet mag worden gecumuleerd met andere effecten om een herziening van het totale inkomen te motiveren.

Ten slotte herinnert BRUGEL er nogmaals aan dat de naleving van de EIB-ratio's geen doelstelling is van de tariefmethodologie. Dat gezegd zijnde, heeft VIVAQUA gemakkelijk de mogelijkheid om de EIB-ratio's via de MFC na te leven door haar geplande investeringen te verhogen.

¹⁰ Deze 5%, berekend op basis van de laagste niet-beheersbare kosten, komt qua contant bedrag ongeveer overeen met de 3% die voor de beheersbare kosten is gehanteerd.

5 Antwoorden van BRUGEL op de opmerkingen over het motiveringsrapport en de technisch-economische indicatoren

De opmerkingen van VIVAQUA hadden zonder onderscheid betrekking op de methodologie en de motivering. Er werden enkele aanpassingen aangebracht aan de methodologie, en de motivering werd marginaal gewijzigd.

In zijn advies geeft VIVAQUA geen commentaar op de bijlage met de lijst van technisch-economische indicatoren.

* *

*

6 Bijlage

Bij deze beslissing is het advies van VIVAQUA over het officiële overleg gevoegd.